

Afsender: Lemvig Kommune,
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig

Svend Kirkegaard Hansen
Ringkøbingvej 165
7660 Bækmarksbro

Dato 15-01-2024
A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 96631200
www.lemvig.dk

Sagsnummer: 09.17.21P19-4-23
Ref.: SIBN
Dir. tlf.: 9663 1112

Tillæg til §16b-tilladelse af husdyrbrug

CVR-nr. 28419546
P-nr. 1.011.195.357

Ringkøbingvej 165, 7660 Bækmarksbro

13a, Bækmark Hgd., Flynder

Kirkegård, 2023

Godkendelse af den 15. januar 2024
Annoncedato den 17. januar 2024

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Læsevejledning.....	4
Miljøtilladelse med vilkår	5
Beskrivelse af projektet.....	5
Afgørelse	5
Dispensation for afstandskrav til ikke-almment vandforsyningsanlæg og naboskel	5
Vilkår og generelle regler	6
Generel regel om effektiv rengøring	6
Offentlighed og høring	7
Høring af ansøger og interessenter.....	7
Offentliggørelse.....	7
Klagevejledning	8
Generelle forhold	9
Meddelelsespligt	9
Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud	9
Retsbeskyttelse	9
Miljøteknisk vurdering	10
Lokalisering.....	10
Landskab og planforhold	14
Landskabsvurdering.....	14
Dyrehold, staldanlæg og management	15
Produktionsareal	15
Emissionsgrænseværdi for bedste tilgængelige teknik (BAT)	15
Gener	16
Lugt.....	16
Støj.....	17
Lys.....	17
Fluer og skadedyr	18
Støv.....	18
Transport.....	18
Forurening	19
Spildevand herunder regnvand	19
Husdyrgødning og foder	19
Affald	19
Råvarer	20
Ammoniakpåvirkning af natur.....	21
Beskyttet natur	21
Habitatvurdering	23
Bilag IV-arter.....	25
Bilag	31

Datablad

Ansøger	SAGRO I/S v/Karen V. Thomasen Majsmarken 1 7190 Billund Tlf.: 96 29 69 32 kvt@sagro.dk
	For
	Svend Kirkegaard Hansen Ringkøbingvej 165 7660 Bækmarksbro Tlf.: 40 15 15 28 s-hansen78@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Ringkøbingvej 165
Matrikelnummer	13a, Bækmark Hgd., Flynder
Virksomhedens art	Avl af malkekvæg
Kontaktperson	Svend Kirkegaard Hansen
CVR-nummer	28 41 95 46
CHR-nummer	58 261
P-nummer	1.011.195.357
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune
Forside	https://skraafoto.dataforsyningen.dk

Læsevejledning

Denne miljøtilladelse er opdelt i to hovedafsnit og en bilagsdel. Første del udgøres af selve tilladelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske vurdering. Her redegøres for projektets påvirkning af omgivelserne og de stillede vilkår i afgørelsen begrundes.

Bilagsdelen indeholder kortbilag.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herefter også kaldet Husdyrbrugloven og Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, herefter også kaldet Husdyrlovbekendtgørelsen eller Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Miljøtilladelse med vilkår

Beskrivelse af projektet

Det søgte projekt indebærer, at der etableres nyt dybstrøelsesafsnit i eksisterende kostald og at der genansøges om nyt produktionsareal i kostald, ny gyllebeholder og ny ensilageplads.

Der er søgt tillæg til § 16b-tilladelse efter Husdyrbruglovens § 16b, stk. 2, den 4. september 2023 via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 241 373.

Afgørelse

Lemvig Kommune tillader det søgte projekt på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Tilladelsen meddeles i medfør af Husdyrbruglovens § 16b, stk. 2.

Husdyrbrugets § 16b-miljøtilladelse fra 2018 er fortsat gældende med de ændringer i vilkår, som følger af denne afgørelse. Alle øvrige vilkår i tilladelsen fra 2018 er fortsat gældende.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i tilladelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel rørlednings-, udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne tilladelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

Dispensation for afstandskrav til ikke-almment vandforsyningsanlæg og naboskel

Lemvig Kommune dispenserer for Husdyrbruglovens afstandskrav til ikke-almment vandforsyningsanlæg og naboskel. Dispensationerne meddeles i henhold til Husdyrbruglovens § 9, stk. 3.

Der redegøres nærmere for de to dispensationer i tilladelsens afsnit om lokalisering.

På Lemvig Kommunes vegne den 15. januar 2024.

Simon Bach Nielsen
Miljøingeniør

Vilkår og generelle regler

Tillæg til miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår.

1. Produktionsareal, staldsystem og dyretype

Det samlede produktionsareal på husdyrbruget må maksimalt udgøre:

Løsdriftsstald og malkestald:

Malkekøer, kvier og stude, Sengestald med fast gulv: 354 m²

Malkekøer, kvier og stude, Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb: 525 m², heraf 67 m² NYT produktionsareal.

Malkekøer, kvier og stude, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal): 638 m²

Malkekøer, kvier og stude, Dybstrøelse: 100 m² NYT produktionsareal

I alt: 1.617 m²

Kalvestald I:

Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse: 110 m²

Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse: 32 m²

I alt: 142 m²

Kalvestald II:

Alle kvæg. Dybstrøelse: 100 m²

Ungdyrstald:

Alle kvæg. Dybstrøelse: 97 m²

2. Forebyggelse af forurening via vandboringer

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via vandboringer på ejendommen.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres i nærheden af ejendommens vandboringer.

Generel regel om effektiv rengøring

Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023, § 43 fastsætter et generelt krav for alle husdyrbrug omfattet af § 16a og § 16b om effektiv rengøring af ikke-produktionsarealer:

Husdyrbrug skal på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, jf. § 2, nr. 4, jf. bilag 3, pkt. C, nr. 2, foretage effektiv rengøring efter endt ophold

- 1) senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- 2) senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Offentlighed og høring

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til afgørelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer inden for konsekvensradius (298 meter), interesseorganisationer og eventuelt andre berørte og borgere, som har anmodet om at blive hørt, orienteret om forslaget ved 14 dages høring. Følgende er hørt:

Naboer og andre berørte personer og virksomheder:

- Ringkøbingvej 167, 7660 Bækmarksbro
- Røjgårdvej 8, 7660 Bækmarksbro

Interesseorganisationer og andre myndigheder

- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk
- Holstebro Museum, mk@kulmus.dk

Lemvig Kommune har ikke modtaget høringssvar i forbindelse med nabohøringen.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 17. januar 2024 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende er orienteret om afgørelsen:

- Ringkøbingvej 165, 7660 Bækmarksbro
- SAGRO I/S, kvt@sagro.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, trnord@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, lemvig@friluftstraadet.dk
- Friluftsrådet, lokalraad@friluftstraadet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Miljø- og naturforeningen Klosterhedens venner, goldengirl@mail.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark, info@greenpeace.org

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af klageberettigede efter Husdyrbruglovens §§ 84-87, samt følgende;

- Ejer af Ringkøbingvej 165, 7660 Bækmarksbro
- Enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald.

Klagefristen udløber den 14. februar 2024.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrbruglovens § 90.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Du logger typisk på med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klage-portalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages, får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 16a har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrbrugloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevareklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Generelle forhold

Meddelelesespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af produktionsareal, dyreart eller dyretype og inden etablering af fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, m. v., skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 25 (BEK nr. 2243 af 29. nov. 2021).

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden Lemvig Kommunes forudgående godkendelse.

Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud

Det tillades, at staldanlægget på Ringkøbingvej 165 udvides og ændres med nye staldafsnit, gyllebeholder og ensilagesilo som ansøgt.

Fristen for at tage tilladelsen i brug er 6 år fra datoen for den offentlig annoncering af afgørelsen.

Afgørelsen anses for at være taget helt eller delvist i brug når byggeriet er påbegyndt, eller der er indgået bindende kontrakter for byggeriets udførelse.

Hvis tilladelsen efter ibrugtagningen ikke udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrbrugloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en § 16b-tilladelse.

Tilsynsmyndigheden kan ændre vilkårene i en tilladelse efter § 16 b ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift, jf. § 39, når der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

Miljøteknisk vurdering

I dette kapitel vurderes de miljømæssige konsekvenser af det søgte og afgørelsens vilkår begrundes. Vurderingerne er i vid udstrækning baseret på ansøgningsskema 241 373 og ansøgers supplerende oplysninger.

Lokalisering

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omfatter forbudszoner, hvor det ikke er tilladt at etablere, udvide og ændre husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på en måde, der medfører forøget forurening. Kravene i §§ 6 og 8 gælder desuden ensilageopbevaringsanlæg.

For nye anlæg til flydende husdyrgødning (gyllebeholdere) gælder et skærpet afstandskrav på 100 meter til åbne vandløb og søer større end 100 m², hvor øvrige husdyranlæg og opbevaringsanlæg er omfattet af et afstandskrav på 15 meter, som også gælder for dræn.

Øvrige driftsbygninger, fx maskinhuse, halm- og foderlader er omfattet af afstandskrav i § 6, dog undtaget afstandskravet om 50 meter til lokalplanlagte områder og byzoner.

Stalde, der fortsætter i uændret drift, er ikke omfattet af afstandskravene.

Anlæggets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 fremgår af nedenstående tabel.

Afstande er opmålt på ortofoto (luftfoto) fra nærmeste hjørne af projekterede husdyr, ensilage- eller gødningsopbevaringsanlæg. Ortofoto af staldanlægget og nærområdet ses i bilag 4.

§ 6 (nabobeboelser og boligområder)	Afstand målt
Nabobeboelse: afstandskrav: 50 meter Ringkøbingvej 167	232 m
Lokalplanområde til boligformål, mv.: afstandskrav: 50 meter Ringkøbingvej 185 (samlet bebyggelse)	2 km
Byzone/sommerhusområde: afstandskrav: 50 meter Bækmarksbro byzone	2 km

§ 7 (ammoniakfølsom natur)	Afstand målt
Kategori 1- eller 2-natur: afstandskrav: 10 meter Overdrev syd for Klosterheden (kategori 2)	1,9 km

§ 8 (skel, vandforsyning, vandmiljø, veje, levnedsmiddelvirksomhed og bolig)	Afstand målt
Naboskel: afstandskrav: 30 meter Matrikel 31b, Bækmark Hgd., Flynder	87 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg: afstandskrav: 25 meter DGU 63.1238 (Ringkøbingvej 165)	4 m
Almene vandforsyningsanlæg: afstandskrav: 50 meter Bækmarksbro Vandværk	3 km
Vandløb (inkl. dræn): afstandskrav: 15 meter Ny gyllebeholder Ny ensilagesilo Kostald (nærmeste hjørne)	194 m 141 m 249 m
Offentlig vej og privat fællesvej: afstandskrav: 15 meter Ringkøbingvej (privat fællesvej)	4 m
Levnedsmiddelvirksomhed: afstandskrav: 25 meter	>1.000 m
Beboelse på samme ejendom: afstandskrav: 15 meter	42 m

Dispensation for afstandskrav til ikke-almment vandforsyningsanlæg

Kalvestald I og ungdyrstald er ved tilladelse i 2011 og 2018 ikke ansøgt som stalde til husdyrhold. Det er nu søgt at genoptage driften af stalderne med husdyrhold. Lemvig Kommune vurderer, at genoptagelse af driften er at sidestille med en nyetablering, og at afstandskrav i Husdyrbruglovens § 8 derfor er gældende.

Ansøger har søgt om dispensation for afstandskravet:

Der søges om dispensation til boring inde i gårdspladsen, som er placeret ud for kalvestalden og indenfor 25 m's afstand. Afstanden er ca. 6 m til stalden og 10 m fra den vestlige endegavl. Boringen er nede i jorden og beskyttet af et dæksel. Boringen har været placeret på stedet i over 50 år og risikoen for forurening er blot faldet gennem årene med den ændrede drift af gårdens staldbygninger. I dag er der kun privat kørsel på gårdspladsen. Der er ingen husdyrgødning, kemi eller dyretransporter i gården. Alt dette foregår syd ud af de pågældende bygninger. Stalderne er med dybstrøelse, så der er ikke risiko for evt udslip af flydende husdyrgødning ud gennem stalddøren. Hvis der i teorien kommer noget spildevand ud af stalddøren, gør terrænet at vandet vil løbe mod fjerneste hjørne mod øst og derfor ikke i nærheden af boringen. Ejendommen er placeret udenfor indvindingsoplande og indsatsområder for drikkevand.

De to stalde ligger inden for 25 meter af ejendommens eksisterende vandboring til ikke-almment vandforsyning.

Det følger af Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis, at adgangen til at dispensere for afstandskrav i § 8 efter Husdyrbruglovens § 9, stk. 3 skal anvendes restriktivt.

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning:

”Hvis det i en konkret sag ikke er muligt for husdyrbruget at finde en egnet placering, der er i overensstemmelse med afstandskravene, kan kommunen efter omstændighederne dispensere fra et eller flere af kravene, hvis husdyrbruget redegør for, hvorfor det ikke er muligt at finde en placering uden for forbudszonen uden andre væsentlige gener eller en væsentlig øget forurening. Der er tale om konkret vurdering af sagens omstændigheder, hvor kommunen i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler afvejer hensynene til husdyrbruget over for de hensyn, som varetages med det afstandskrav, som fraviges.”

Ansøgers alternativ til at tage de to stalde i brug er enten, at etablere nye staldbygninger på ejendommen, som overholder afstandskrav, eller at sløjfe ejendommens vandboring og søge om en ny placering, eller søge om at blive koblet på offentlig vandforsyning.

Lemvig Kommune vurderer, at de mulige alternativer indebærer væsentlige meromkostninger for ansøger.

Lemvig Kommune tager herefter stilling til, om en dispensation vil stride mod grundvandsbeskyttelsen

Geologi, boringsegenskaber og grundvandskemi

Boring 63.1238 er en drikkevandsboring beliggende på smeltevandssletten syd for hovedopholdslinjen. Boringen anvendes til drikkevand og til vandforbrug i stalden. Forbruget er ikke oplyst men vurderes til 8 – 10.000 m³/år. Der er ikke oplysninger om boringens dybde eller tekniske udformning.

Der ligger ikke andre boringer inden for 25 meter af de to stalde, hvor driften søges genoptaget.

Nærmeste boring er DGU 63.510, som anvendes til markvandning. Denne boring ligger cirka 190 nord for boring DGU 63.1238.

Ud fra boringer i området beskrives geologien som bestående af sand – formodentlig smeltevandssand fra terræn til cirka 12 meter under terræn. Herunder findes et lag af smeltevandsler, med en mægtighed af cirka 12 meter. Boringen ligger dog på kanten af en begravet dal, og uden for dalen – syd for boringen - er lages mægtighed mindre og består af fint glimmersand, brunkul og ler.

Der er ikke indvinding til vandværker i området. Markvandingsmagasinet ligger fra cirka 24 meter under terræn under et beskyttende lerlag.

Enkeltindvinder magasinet kan dels være fra det øvre sandtag eller fra samme magasin som markvandingsmagasinet.

Vandanalyser fra drikkevandsboringen viser, at vandet formodentlig er reduceret. Der er et lavt, men konstant indhold af nitrat i vandet, som vurderes at stamme fra iltning af ammonium.

Vandkvaliteten tyder på, at boringen indvinder fra markvandingsmagasinet og altså under cirka 12 meter ler.

Grundvandsspejl

Grundvandsspejlet i det øvre magasin står i kote 7,5 – 10 svarende til 1 - 4 meter under terræn.

Grundvandsstrømningen i det øverste magasin er mod sydøst.

Grundvandsspejlet i markvandingsmagasinet står i kote cirka -12, svarende til cirka 24 meter under terræn. Grundvandsstrømningen i det magasin er mod sydvest.

Det vurderes, at boringen er beskyttet af et sammenhængende lerlag. Der er ikke tegn på overfladepåvirkning af indvindingsmagasinet.

Dispensationen gives da det vurderes at boringen er beskyttet af et sammenhængende lerlag og der ikke er tegn på overfladepåvirkning af indvindingsmagasinet.

Begge stalde er etableret som dybstrøelsesstald med enten fast bund eller spalte bund. Væske bortledes derfor til gylletank, eller opsamles i halm/strøelse og køres på møddingsplads.

Forudsat at de to stalde er indrettet i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens § 8, stk. 2 med fast bund eller gulve, som er udført af bestandige materialer uigennemtrængelige for fugt og som kan modstå påvirkningerne fra dyreholdet og anvendte redskaber, mv., vurderes der ikke at være en væsentlig risiko for påvirkning af grundvandsressourcen ved at genoptage driften i Kalvestald I og Ungdyrstald.

Lemvig Kommune dispenserer for afstandskrav til ikke-almment vandforsyningsanlæg på ovennævnte grundlag.

Dispensation for afstandskrav til privat fællesvej

Det indgår i projektet, at der etableres nyt dybstrøelsesafsnit i den eksisterende kostald. Adgangsvejen til Ringkøbingvej 165 fra Ringkøbingvej fører videre til ejendommen på adressen Røjgårdvej 8, som også har tilkørselsvej fra øst via Røjgårdvej. Vejen er ikke i daglig brug, men der er tinglyst vejret fra Ringkøbingvej til Røjgårdvej 8.

Vejen er herved en privat fællesvej, som er omfattet af afstandskravet på 15 meter i Husdyrbruglovens § 8, pkt. 4.

Ansøger har søgt om dispensation for afstandskravet:

Der søges om dispensation for afstand til privat fællesvej, som ligger ca. 5 m nord for kostaldens endegavl. Vejen er en grusvej, som leder op til huset fra Ringkøbingvej. Vejen fortsætter som en meget smal jordvej op mod Røjgårdvej 8, men meget sjældent anvendes. Røjgårdvej 8 anvender vejen mod nord ud ad Røjgårdvej, som er en væsentlig bedre vej.

Formålet med afstandskravet er at sikre færdende på vejen mod gener og forurening fra husdyrbruget. Henset til, at der alene udføres ændringer i en eksisterende bygning, at der er tale om et mindre produktionsareal ud af det samlede produktionsareal i stalden, og at vejen ikke er i daglig brug, vurderer Lemvig Kommune at der kan dispenseres for afstandskravet.

Der dispenseres for afstandskravet i Husdyrbruglovens § 8, pkt. 4 jævnfør lovens § 9, stk. 3.

Landskab og planforhold

Landskabsvurdering

Landskabsvurderingen er udført på grundlag af Lemvig Kommunes landskabskarakteranalyse fra 2013/14 og en konkret landskabsvurdering.

Landskab og geologi

Kirkegaard ligger i landskabskarakterområdet Bækmarksbro Hedeslette. Kirkegaard er lokaliseret uden for landskabelige interesseområder, jævnfør udpegningen i Lemvig Kommuneplan 2021-33.

Den overordnede målsætning i kommuneplanen er dels at bevare og udvikle karakteristiske landskaber af høj kvalitet, dels at finde balance mellem at beskytte og benytte landskaberne.

Landskabet omkring Kirkegaard er præget af dyrkede marker, levende hegn og spredte små skov- og plantagearealer. Der findes spredt lav bebyggelse.

Ejendommen ligger lige udenfor det geologiske interesseområde Kronhede og Lem Vig, hvor hovedopholdslinjen fra den sidste istid opleves fra flere markante tunneldale, i særdeleshed Lem Vig. Fra nord fortøner det stærkt bakkede morænelandskab sig gradvist mod syd og sydvest ud i den flade hedeslette, hvor Kirkegaard ligger.

Projektets indvirkning på de landskabelige værdier

I miljøtilladelsen fra 2018 vurderede Lemvig Kommune:

”Det projekterede byggeri afskærer ikke for indsigten til særlige landskabelige eller geologiske oplevelser.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at udvidelsen sker i overensstemmelse med det søgte. Herved forstås, at plansiloen, udvidelsen af maskinhuset og gyllebeholderen skal lokaliseres, dimensioneres og udformes som ansøgt. Det planlagte vil fremstå som en integreret del af den allerede eksisterende ejendom, og vil ikke virke skæmmende eller markant i landskabet.

Samlet set vurderes projektet herefter ikke i væsentlig grad at forstyrre de landskabelige eller geologiske interesser i området.”

Det nu søgte projekt indebærer ikke nye ydre ændringer af bygningsmassen i forhold til det allerede tilladte i afgørelsen fra 2018.

Lemvig Kommune vurderer heraf, at det søgte projekt ikke indebærer en væsentlig forstyrrelse af de landskabelige eller geologiske værdier.

Dyrehold, staldanlæg og management

Det søgte projekt indebærer en samlet ammoniakemission fra stalde og lagre på 2.754 kg N/år og ejendommen er tidligere tilladt efter Husdyrbruglovens § 16b, stk. 1.

Projektet er herved omfattet af Husdyrbruglovens § 16b, stk. 2 om tillæg til eksisterende tilladelse.

Produktionsareal

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1 C definerer et produktionsareal:

”Produktionsareal [...] omfatter alene det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stidskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.”

Det samlede produktionsareal udgør 1.956 m².

Der stilles vilkår om det søgte produktionsareal og gulvtype, så forudsætningerne for lugt- og ammoniakberegningerne i den digitale ansøgning fastholdes.

Emissionsgrænseværdi for bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25 om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) fastsætter et krav om maksimal ammoniakemission fra det søgte projekt.

Kravet er i den digitale ansøgning, skema 241 373 beregnet til 2.754 kg N/år.

Ammoniakemissionen for projektet er 2.754 N/år.

Det konstateres, at projektet opfylder BAT for hvad angår ammoniakemission.

Gener

Lugt

Husdyrbrugloven indeholder lugtbeskyttelsesniveauer for tre områdetyper:

- Byzone og sommerhusområde (5 OU/1 LE)
- Samlet bebyggelse og lokalplanlagte områder til boliger, offentlige og rekreative formål, mv. (7 OU/3 LE)
- Enkeltbeboelser i det åbne land (15 OU/10 LE)

Landbrugsejendomme er ikke omfattet af Husdyrbruglovens lugtbeskyttelsesniveau.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes i det digitale ansøgningssystem, <https://husdyrgodkendelse.dk>.

Lugtemissionen fastsættes på baggrund af produktionsarealets størrelse, staldsystemer og dyretyper. Lugtreducerende teknologier (luftrensning, hyppig udslusning af gylle og gyllekøling) kan desuden indgå i beregningen.

Lugtemissionen omregnes i ansøgningssystemet til geneafstande for de tre områdetyper. Når geneafstandene er overholdt, vil lugtbeskyttelsesniveauet ved normale driftsforhold også være overholdt.

Der beregnes geneafstande dels efter "NY model", der anvender lugtkoncentrationsenheden Odour Units (OU) og "FMK-model", der anvender enheden LugtEnheder (LE). Den model, som giver den længste geneafstand, er gældende.

Ved omregningen fra lugtemission til geneafstand inddrages den konkrete beliggenhed. For områdetyper, som har staldanlægget liggende i nordlig retning inden for vinkeludstrækningen 300° - 60° ud fra området, reduceres geneafstanden med 5, 10 og 20 % for henholdsvis byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område og enkelt beboelse.

Nærmeste enkeltbeboelse er udpeget på kort i bilag 1, samlet bebyggelse og byzone er udpeget på kort i bilag 3.

Det ønskes grundlæggende at friholde byzoner for lugtgener, hvilket medfører et afstandskrav, som skal sikre, at staldlugt kun undtagelsesvist opleves i byzonen.

Landzonen betragtes som landbrugets erhvervsområde, og derfor er lugtbeskyttelsesniveauet for lokalplanlagte områder i landzonen, samlede bebyggelser og enkelt beboelser mindre restriktivt og tillader, at der i perioder kan opleves mærkbar lugt fra staldanlæg.

Der er dog et skærpet beskyttelsesniveau for samlede bebyggelser og lokalplanlagte områder i landzone med boligformål, offentlige eller rekreative formål, mv, som ofte kan være landsbysamfund med institutioner og større boligområder.

Geneafstande til de enkelte områdetyper og de målte afstande for det søgte projekt fremgår af nedenstående tabel.

Geneafstand og faktisk afstand måles fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum og til nærmeste hushjørne for beboelser i landzone og til nærmeste punkt i byzone, sommerhusområde og lokalplanlagt område.

Områdetype	Lugtmodel	Geneafstand	Målt afstand
Enkelt beboelse			
Ringkøbingvej 167	FMK	77,9 meter	278,1 meter
Røjpgårdvej 8	FMK	77,9 meter	373,2 meter
Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område			
Ringkøbingvej 181 (samlet bebyggelse)	NY	143,8 meter	1.884,6 meter
Byzone/sommerhusområde			
Bækmarksbro byzone	FMK	246,2 meter	2.081,9 meter

Beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt til alle områdetyper.

Lugtemissionsberegningerne i skema 241 373 er baseret på lugtemissionstal fra stalde, som forudsætter at der er gode staldhygiejniske forhold, herunder at der udføres jævnlig og effektiv rengøring af alle staldafsnit. Tilladelsen fra 2018 indeholder vilkår om god staldhygiejne og rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester

Det søgte projekt vurderes herefter ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Støj

Lemvig Kommune skal sikre, at det søgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet. I tilladelsen fra 2018 er der stillet vilkår om maksimalt tilladte støjniveauer ved nabobeboelser.

Det søgte dybstrøelsesafsnit i eksisterende kostald vurderes ikke at give anledning til ændringer i støjbidraget fra det samlede staldanlæg til omgivelserne.

Støjkvilkåret skal overholdes både i og ved nabobeboelser og på udendørs opholdsarealer.

Indgår der berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, fx støjvolde eller anden placering af støjkilder eller krav om at særligt støjende aktiviteter skal udføres i bestemte tidsrum.

Lys

Det søgte tillæg medfører ikke etablering af nye udendørs lyskilder.

Fluer og skadedyr

Tilladelsen fra 2018 indeholder vilkår om, at der udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen for at sikre en tilstrækkelig og effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget.

Tilladelsen fra 2018 indeholder desuden vilkår om, at husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, for at medvirke til at forebygge fluer og skadedyr.

Støv

Husdyrbrugets daglige drift vurderes ikke at indebære aktiviteter, som medfører støv uden for husdyrbruget. Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte vilkår for at forebygge og reducere støvgener fra husdyrbruget.

Transport

Det søgte projektet vurderes ikke at medføre væsentlige ændringer i antal eller type af transportter til og fra husdyrbruget. De nuværende adgangsforhold vurderes at være egnede og tilstrækkelige for husdyrbrugets drift og færdsel til og fra ejendommen vurderes ikke at være til væsentlig gene for omboende.

Der henvises til god landmandspraksis: at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at transportter planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Færdsel på offentlig vej reguleres i Færdselsloven og håndhæves af politiet.

Forurening

Spildevand herunder regnvand

Det søgte projekt indebærer ikke ændringer i husdyrbrugets tagareal, og projektet udløser ikke krav om at indhente tilladelse til udledning af overfladevand.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild, er der i tilladelsen fra 2018 stillet vilkår om forbud mod oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb og vilkår om, at afløb ikke må anvendes til bortskaffelse af nogen former for restvand eller vaskevand.

Lemvig Kommune vurderer, at dette vilkår ud over overfladeafløb også bør gælde for ejendommens vandboring af hensyn til grundvandsbeskyttelsen.

Vilkår mod oplag og bortskaffelse af vaskevand og restvand omfatter alle overfladeafløb på husdyrbruget, som ikke fører til gyllesystem eller andre opsamlingsbeholdere.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af overfladevand og spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af det stillede vilkår og ved de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

Lemvig Kommune vurderer husdyrbrugets håndtering af spildevand og indretning af afløb, mv. ved tilsyn.

Husdyrgødning og foder

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller et generelt krav om, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende og fast husdyrgødning på husdyrbrug, samt at husdyrgødning generelt opbevares forsvarligt i tekniske anlæg indrettet til formålet.

Ud fra normtal for husdyrgødning vurderes det, at husdyrholdet producerer op til 5.000 m³ flydende husdyrgødning om året. Hertil kommer vaskevand, restvand og opsamlet pladsvand.

Det søgte projekt indebærer fornyet tilladelse til at opføre en ny gyllebeholder. Den samlede opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning er inklusiv den projekterede gyllebeholder på 5.180 m³. Dette vurderes at svare til omkring et års opbevaringskapacitet, og gyllebeholderen anses heraf for erhvervsmæssig nødvendig.

Husdyrbrug med dyrehold skal som minimum have 6 måneders opbevaringskapacitet.

Foder og foderoplag

Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte vilkår til opbevaring eller håndtering af foder. Dette under forudsætning af, at de generelle regler om opbevaring, foderanlæg, fodring, rengøring mv., som håndhæves af Fødevarestyrelsen, efterleves.

Affald

Lemvig Kommune gennemgår husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved miljøtilsyn.

Lemvig Kommune har udarbejdet en affaldsguide til erhverv: lemvig.dk/erhverv/natur-og-miljoe/affald.

Husdyrbruget er til enhver tid forpligtet til at efterleve gældende affaldsregulativer og Affaldsbekendtgørelsen.

Råvarer

Der forefindes en olietank til dieselolie i maskinhuset. Denne fyldes op på stedet, og er placeret på fast gulv uden afløb og med en støbt kant omkring.

Kemikalier opbevares aflåst i en fryser i maskinhuset. Påfyldning og rengøring finder sted på møddingspladsen.

Ammoniakpåvirkning af natur

Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 - 30.

Ud over de beregnede merdepositioner og totaldepositioner, vil alle omgivelserne herunder beskyttede naturområder blive tilført kvælstof fra baggrundsbelastningen.

Kvælstoffet i baggrundsbelastningen stammer, for en stor dels vedkommende, fra husdyrgødning, staldanlæg og industri. Det afsættes på alle arealer og føres hertil fra nær og fjern. Kvælstoffet kan ikke specifikt henføres til husdyrbruget på Ringkøbingvej 165, men husdyrbruget vil også bidrage til "skyen" af kvælstofholdige forbindelser i atmosfæren, der afsættes på naturarealer.

Depositionen af total kvælstof (baggrundsbelastningen) i området er 15 - 17,1 kg N/ha/år, jævnfør data fra arealinformation på miljøportalen: <https://arealinformation.miljoportal.dk>.

Ammoniakberegninger

Beregningen af ammoniakemission i ansøgningsystemet på husdyrgodkendelse.dk sker ud fra produktionsarealet, effekten af miljøteknologier, dyretyper og overfladearealet af husdyrgødningslagre.

Emissionen er input i de følgende depositionsberegninger ved en meteorologisk spredningsmodel i det digitale ansøgningsystem.

Beregningen af merdeposition sker ud fra den beregnede ammoniakemission fra henholdsvis den beskrevne ansøgte drift og emissionen ved driften 8 år før ansøgningstidspunktet, den såkaldte "8-årsdrift". Lemvig Kommune har verificeret, at ansøgningens 8-årsdrift er korrekt.

Bilag med beregningspunkter og -resultater ses i bilag 2 og 3.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000, som er omfattet af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 D.

Staldanlægget ligger cirka 2,4 km sydvest for nærmeste kategori 1-natur; et overdrev i den sydlige udkant af Klosterheden i Natura 2000-område 224, Flynder Å og heder i Klosterhede plantage.

Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt på overdrevet er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet ved § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrbrugloven.

Staldanlægget ligger cirka 2,0 km sydvest for nærmeste kategori 2-natur, overdrev syd for Klosterheden.

Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt på overdrevet er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

Kategori 3-natur er moser, heder, overdrev og ammoniakfølsomme skove som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår som medfører en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29.

Staldanlægget ligger cirka 200 meter vest for nærmeste kategori 3-natur, et sammenhængende moseområde på cirka 1,3 ha.

Merdepositionen på mosen er beregnet til 0,4 kg N/ha/år.

Øvrig natur

Der er ikke registreret beskyttede naturtyper i den umiddelbare nærhed af staldanlægget. Nærmeste beskyttede natur, som ikke er kategori 1- 2, eller 3-natur er enge langs Flynder Å, cirka 650 meter ØNØ for staldanlægget.

Lemvig Kommunes vurdering

Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpixi-bogen", som findes på Miljøstyrelsens hjemmeside. Læs mere om [Oplands- og naturtypeeksempler](#)

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt og projektet indebærer ikke merdeposition af ammoniak på beskyttede naturområder, som overstiger 0,4 kg N/ha/år.

Det vurderes heraf, at ammoniakdepositionen fra staldanlægget ikke indebærer risiko for tilstandsændringer af natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Habitatvurdering

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet mere end 200 naturtyper og 700 arter af planter og dyr. Af dem findes cirka 60 naturtyper og mere end 100 arter i Danmark. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i næste hovedafsnit.

Screening

Natura 2000-område 65, Nissum Fjord ligger cirka 2,7 km syd for staldanlægget og Natura 2000-område 224, Flynder Å og heder i Klosterheden ligger cirka 2,3 km nordøst for staldanlægget. .

Der er mere end 10 km fra staldanlægget til andre Natura 2000-områder.

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord består af Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene hele vejen rundt om fjorden samt nogle få sure overdrev syd for udløbet af Bækmarksbro å. Truslerne for strandenge er u hensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstof-påvirkning og invasive arter. Truslerne for de sure overdrev er hovedsageligt tilgroning som følge af manglende naturpleje. Derudover er der arterne laks, odde og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 er i Lemvig Kommune knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgterne, plettet rørvagtel, rørdrum, pibesvane, bramgås, toppet skallesluger, stor skallesluger, rørhøg, klyde, hvidbrystet præstekrave, pomeransfugl, lille kobbersneppe, fjordterne, havterne og splitterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Totaldepositionen af ammoniak fra staldanlægget på de nærmeste dele af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-område nr. 65 er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Natura 2000 område nr. 224 Flynder Å og heder i Klosterheden

Natura 2000-område nr. 224 består af Habitatområde nr. 224 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 115.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområdet er bl.a. tør og våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og brunvandet sø samt arterne bæklampret, bæver og odder. Truslerne for hedearealer, tidvis våd eng og hængesæk er næringsstofbelastning, fragmentering, invasive arter og tilgroning.

Arterne bæklampret, bæver og odder er følsomme overfor forstyrrelser og afhængige af god biologisk vandløbskvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er fiskeørn, stor hornugle, natravn og rødrygget tornskade. Afgørende for fiskeørnens tilstedeværelse i området er om der er uforstyrrede redetræer og fødegrundlag (fisk) i nærheden. Naturlig prædation vurderes at være den primære trussel mod arterne, og de har alle gode betingelser for en fortsat tilstedeværelse i Klosterheden.

Totaldepositionen af ammoniak fra staldanlægget på de nærmeste dele af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-område nr. 224 er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det søgte projekt ikke udgør en væsentlig risiko for arterne på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder, idet totaldepositionen fra staldanlægget på det nærmeste ammoniakfølsomme naturområde i både Natura 2000-område nr. 65 og nr. 224 er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Afstanden til andre Natura 2000 områder er så stor, at det umiddelbart og uden videre beregning konkluderes, at deposition fra staldanlægget ikke påvirker udpegningsgrundlaget for andre Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak vurderes det søgte projekt ikke at udgøre en risiko for udpegningsgrundlaget eller bilag IV-arter i habitatområder, for hvad angår ammoniakpåvirkning.

Det vurderes, at husdyrbrugsanlægget ikke giver anledning til forstyrrelser, støv, udledning eller anden påvirkning, der kan genere arterne på udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Projektet vurderes derfor ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 65, nr. 224 eller andre Natura 2000-områder.

Bilag IV-arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Søgning på <https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser, at der på sagsbehandlingstidspunktet er registreret bilag IV-arterne spidssnudet frø, odder og bæver inden for cirka 2 km af staldprojektet.

Der er ikke registreret andre bilag IV-arter inden for 2 km af staldanlægget, men følgende arter kan ikke afvises at have levested eller tage sporadisk ophold i området:

Damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, birkemus, markfirben, strandtudse, stor vandsalamander, grøn kølleguldsmed og ulv.

Bæveren er optaget på rødlisten 2019 som truet, odderen og markfirben som sårbar og spidssnudet frø som næsten truet.

Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, som yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøes yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Spidssnudet frø er registreret på naturområder ved vandløbet Sinkbæk, cirka 1,7 km vest for staldanlægget, og på naturområder ved Flynder Å, cirka 1,5 km øst for staldanlægget. De nærmeste potentielle levesteder for spidssnudet frø er i og ved § 3-beskyttede søer og vandhuller langs Sinkbæk og Flynder Å. De nærmeste søer og vandhuller ligger indtil cirka 600 meter fra staldanlægget.

Bæver

Europæisk bæver er en stor gnaver i familien af bævere. Den var nær udryddelse i begyndelsen af 1900-tallet på grund af jagt, men er siden genudsat mange steder i Europa og Asien, hvor den nu findes fra Storbritannien til Kina og Mongoliet.

I Danmark blev den genudsat i Klosterheden i 1999, og der er siden etableret en fast og stor bestand af bævere i Flynder Å-systemet, hvorfra den spreder sig til de omkringliggende vandløbssystemer.

Den er kendt for at lave dæmninger, men den graver også kanaler til flådning af træstammer og grene. I vandet bygger den et bæverbo af grene med en indgang placeret under vandet, men den kan også udgrave sit bo i en brink.

Bæveren er fredet og kun Naturstyrelsen har myndighed til at regulere bestanden, samt fjerne og regulere bæverens dæmninger og andre aktiviteter. Den væsentligste trussel mod bævere er gentagen fjernelse af bæverbo i hele vandløbssystemet.

Bæveren er aktiv i Sinkbæk og i Flynder Å.

Odder

Fra snudespids til halespids måler odderen 100-130 cm og med en vægt på 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner) er den et af Danmarks største rovdyr. Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i et med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Arten kan også kendes på den let afladede hale. Den lever i tilknytning til både stillestående og rindende salt- og ferskvand, hvor den hovedsageligt lever af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Den foretrækker uforstyrrede vandløb eller næringsrige søer, moser og fjordområder. Karakteristisk for disse områder er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskov, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet. De fleste unger fødes her om sommeren eller efteråret. Odderen er nataktiv og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under trærodder eller under buske.

Trusler for odderen er opsplittning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder og forstyrrelser, fx vejanlæg, der krydser vandløb. Slåning og oprensning af vandløb kan også have en skadelig virkning på yngle- og rasteområder for odder.

Odderen findes i Flynder Å og Fåremølle Å, hvor Sinkbæk har udløb til. Den søger dog næppe opstrøms i de mindre tilløb og grøfter i området nær staldanlægget, da disse tilløb og grøfter ikke rummer egentlige bestande af fisk eller skaldyr, som kan danne fødegrundlag for odderen.

Markfirben

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Markfirbenet er ikke registreret i nærheden af staldanlægget. Uforstyrrede mark- og grusveje, markskel og diger i nærområdet kan dog ikke afvises som lokale potentielle levesteder for markfirbenet.

Flagermus

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer: Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste insekt-ædende fugle trækker sydpå om vinteren går flagermusene i dvale fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvarterer – dagopholdssteder: Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Hun-flagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Damflagermus: Sommerkvarterer er i huse eller hule træer i nærheden af søer og vandløb. Om vinteren sover damflagermus vintersøvn i blandt andet kalkgruber og klippespalter, ofte hængende i små grupper.

Brunflagermus: Både vinter- og sommerkvarterer knytter sig primært til hule træer i skove, men brunflagermusen benytter også bygninger.

Troldflagermus: Både vinter- og sommerkvarterer knytter sig primært til hule træer og lignende, men troldflagermusen benytter også bygninger.

Sydflagermus: Sydflagermusen er tilknyttet bebyggelse, og huse udgør både sommerkvarterer og vinterkvarterer for arten.

Vandflagermus: Sommerkvarterer er som regel hule træer i skove og parker, men kan også være under en gammel stenbro og i enkelte tilfælde i en bygning. Vinterkvarterer er især kalkgruber, klippespalter og kældre.

Trusler mod flagermus kan være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Forladte og uforstyrrede bygninger i nærområdet kan ikke afvises som opholdssted for flagermus.

Plantageområderne cirka 400 meter øst og sydøst for staldanlægget kan ikke afvises som potentielt opholds- og fødesøgningsområde for flagermus.

Birkemus

Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Det mindre hedeområde cirka 250 meter øst for staldanlægget er nærmeste potentielle levested for birkemusen. Uforstyrrede enge, overdrev og moser langs Flynder Å og Sinkbæk er dog mere sandsynlige levesteder.

Strandtudse

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

§ 3-søerne i området, som også kan huse spidssnudet frø, er de nærmeste potentielle levesteder for strandtudsens.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor Vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Der er enkeltfund spredt over kommunen.

§ 3-søerne i området, som også kan huse spidssnudet frø, er de nærmeste potentielle levesteder for stor vandsalamander.

Grøn kølleguldsmed

Grøn kølleguldsmed forekommer i Danmark udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer: Gudenå, Karup Å, Storå og Skjern Å; der er endvidere ældre fund fra Varde Å. Arten er også fundet i en række vandløb med udløb i Hjarbæk Fjord.

Grøn kølleguldsmed er observeret i Ramme Å i 2021.

Grøn kølleguldsmed er tilknyttet solåbne strækninger med hurtigt strømmende, rent vand og sandet bund. Aktiviteter, der kan påvirke denne type vandløb i negativ retning skal undgås: Forringet vandkvalitet som følge af nye drænedledninger, ændringer af vandløbets fysiske udformning, vandløbsvedligeholdelse (med opgravning af sediment) og øget skygning af vandløb på grund af tilplantning eller skovrejsning.

Med observationen i Ramme Å i 2021 kan det ikke afvises, at grøn kølleguldsmed også har levested i Sinkbæk og Flynder Å.

Ulv

Ulven er et rovdyr, der lever i Europa, Asien og Nordamerika. Ulven holder til i skov og på steppe-lignende arealer, hvor den jager i et kobbel, en stor flok, bestående af et forældrepar og dets voksne afkom.

Ulven er en typisk topprædator i sit område, med kun mennesker som reel trussel imod den. Den lever hovedsagelig af større hovdyr, men tager også mindre dyr som mus, harer og fugle. De kan desuden leve af ådsler og af husdyr som får og kvæg, og omkring mennesker kan de gå i affald.

Ulven er en generalist hvad angår levested (habitat) og kan opholde sig mange forskellige steder. Ulvens valg af levested hænger stærkt sammen med mængden af byttedyr, mangel eller lave forekomster af får og kvæg, vejttæthed, menneskelig tilstedeværelse og topografi.

Klosterheden vil godt kunne rumme ulve og da de vandrer meget omkring, vil man formentlig også lejlighedsvis kunne observere arten på marker og naturområder omkring staldanlægget.

Andre dyre- og plantearter

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor som truede eller sårbare i den umiddelbare nærhed af husdyrbruget.

Lemvig Kommunes vurdering

Der inddrages ikke arealer, der tidligere har været vådområde og projektet indebærer ikke en betydende påvirkning af vandmiljøet. Projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø, stor vandsalamander, strandtudse eller grøn kølleguldsmed.

Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for bævere og de vil ikke blive generet af driften af husdyrbruget.

Projektet medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger og projektet indebærer ikke nedrivning eller andre ændringer i tiloversblevne bygninger i området.

Det vurderes på den baggrund, at der ikke er en væsentlig risiko for at påvirke fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for birkemusens levesteder. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for ulv i området og eventuelle ulve i området vil ikke blive generet af aktiviteterne forbundet med landbrugsdriften.

Den daglige drift af staldanlægget forventes ikke at ændres på en måde, der medfører forøget støj, vibrationer eller andet, som kan påvirke bilag IV-arter.

Ammoniakpåvirkningen af naturområderne omkring ejendommen er ikke på et niveau, der indebærer risiko for tilstandsændringer.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag

Bilag 1 – nærmeste nabobeboelser og beskyttet natur.

Bilag 2 – ammoniakberegningsspunkter og kategori 3-natur.

Bilag 3 – samlet bebyggelse, byzone og ammoniakberegningsspunkter og kategori 1- og 2-natur.

Bilag 4 – ortofoto af ejendommen og nærområdet.

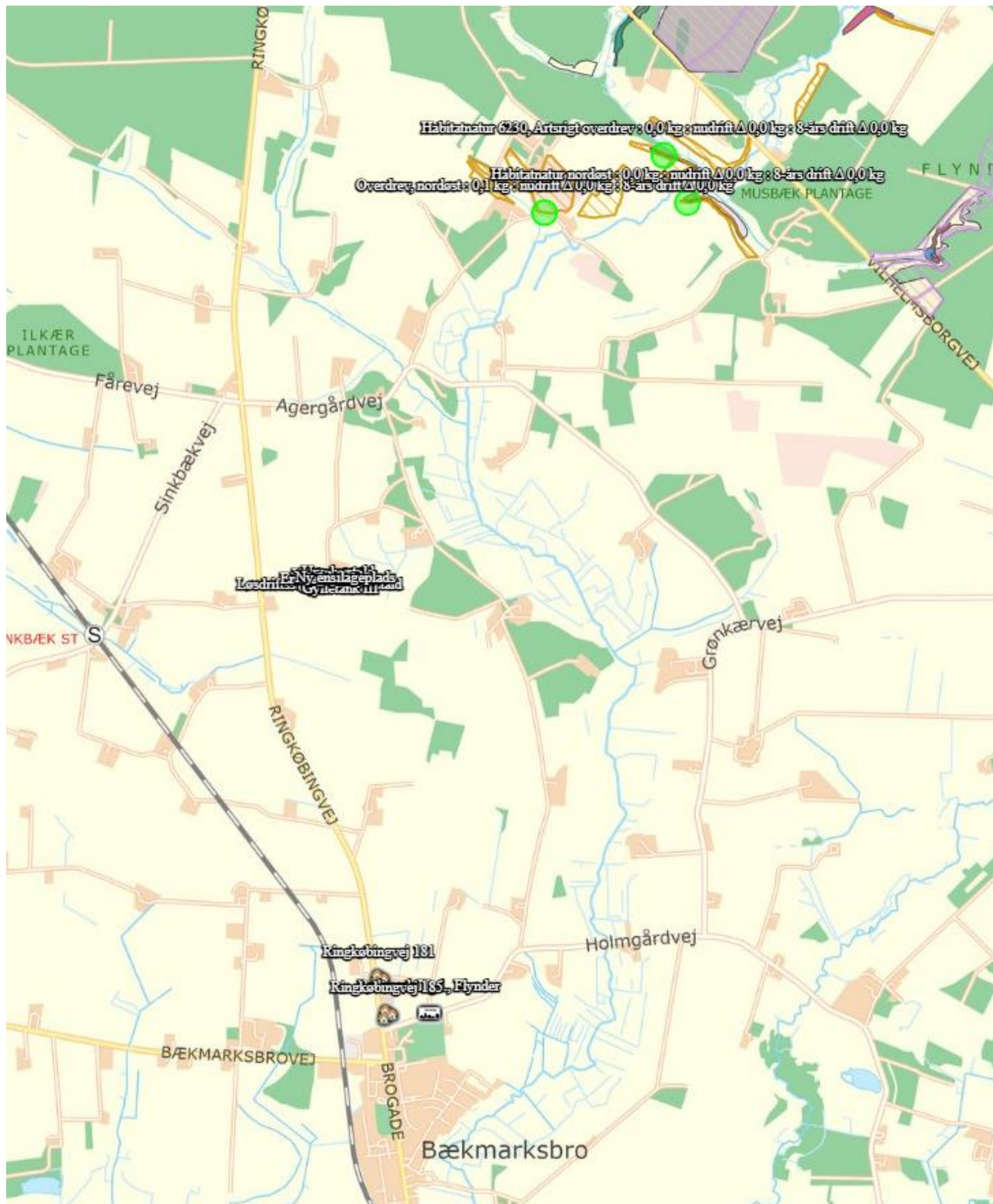

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 241 373. Ammoniakberegningsskema og beregningsresultater for nærmeste kategori 1-, og 2-natur. Resultaterne i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år. Kategori 1-, og 2-natur er markeret med div. skraveringer. Nærmeste samlede bebyggelse og byzone er desuden markeret.

Bilag 4

